

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku	2
Online, nextech.sk, 11. 9. 2025, 8:52	
Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku	4
Online, pcrevue.sk, 11. 9. 2025, 8:52	
Predbežný prehľad udalostí na piatok 12. septembra	6
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 11. 9. 2025, 10:00	
Báli sa, ako budú polievať rastliny okolo obrazov a sôch, ale vynašli sa. Výstavy v košickej botanickej záhrade sa stali hitom	8
Online, dennikn.sk, 11. 9. 2025, 13:59	
Sunflowers – projekt pre odolné, efektívne a udržateľné batérie	10
Online, sav.sk, 11. 9. 2025, 15:11	
Doplnený prehľad udalostí na piatok 12. septembra	11
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 11. 9. 2025, 17:00	
Slovenské vysoké školy sa prezentujú na medzinárodnom veľtrhu vo Švédsku	14
Online, minedu.sk, 11. 9. 2025, 18:01	
Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku	15
Online, tyzden.sk, 11. 9. 2025, 21:04	
Signál z Hanisky sa dostal aj do Poľska. Volvo opravilo budovu prvého vysielania	17
Tlač, Denník SME, 12. 9. 2025	

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku

11. 9. 2025, 8:52, Zdroj: nextech.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 6 358 GRP, 0,14 OTS, 0,00 AVE: 338 EUR

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku

ESET Science Award aj tento rok ocení vedkyne a vedcov, ktorí prinášajú nové poznatky a obohacujú verejnú diskusiu o fakty a overené informácie. Medzi finalistkami a finalistami sa po prvý raz predstavujú aj osobnosti zo spoločenských a humanitných vied. Laureátky a laureátov troch kategórií – Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku, Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov a Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania – vyberú odborné komisie, pričom o prvých dvoch kategóriách rozhodne medzinárodná komisia. Slávnostné vyhlásenie laureátov sa uskutoční 9. októbra 2025.

Ocenenie ESET Science Award vstúpilo do svojho siedmeho ročníka s novinkou. Po prvýkrát je ocenenie otvorené aj pre vedcov a vedkyne zo spoločenských a humanitných vied, ktoré pomáhajú hlbšie pochopiť mechanizmy fungovania spoločnosti. Zároveň chce Nadácia ESET zdôrazniť, že excelentný výskum vzniká naprieč všetkými vednými odbormi.

Témou tohtoročného ročníka je myšlienka „Veda ako pilier dôvery“. Zdôrazňuje kľúčovú úlohu vedy pri posilňovaní dôvery vo fakty a pravdivé poznanie. V čase, keď sa fakty v spoločnosti čoraz častejšie spochybňujú, veda prináša overené postupy, ako pristupovať k realite. Transparentnosť, objektivita a dôsledné overovanie faktov patria medzi základné princípy vedeckej práce, ktoré môžu byť inšpiráciou aj pre širšiu spoločnosť.

„Teší nás, že medzi finalistkami a finalistami ocenenia sú zástupcovia oboch smerov vedy – „tvrdých“ aj „mäkkých“ vied. Dynamika súčasného sveta nám ukazuje, aké nevyhnutné je rozvíjať celé spektrum disciplín a vedných oblastí – od prírodných a technických až po spoločenské a humanitné vedy. Práve ich vzájomné prepojenie prináša nové poznanie, inovatívne riešenia a komplexnejšie porozumenie výzvam, ktorým čelíme,“ vysvetľuje Paulína Böhmerová, manažérka vzťahov s vedeckou komunitou spoločnosti ESET.

Laureáti a laureátky ESET Science Award sú oceňovaní na základe komplexného hodnotiaceho procesu. Hodnotí sa nielen ich vedecký prínos a merateľné scientometrické dáta, ale aj účasť na medzinárodných výskumných projektoch či zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí. U vysokoškolských pedagógov sa navyše sleduje využívanie inovatívnych prístupov vo výuke, pedagogické zručnosti a spätná väzba ich študentov.

Slávnostné vyhlásenie laureátov sa uskutoční 9. októbra.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Vladimíra Kurincová Čavojská je psychologička, ktorá sa venuje vedeckému mysleniu, kognitívnym omylom a nepodloženým presvedčeniam. Je vedúcou Ústavu experimentálnej psychológie v Centre spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied, v.v.i.

Zuzana Gdovinová je neurologička so zameraním sa na cerebrovaskulárne ochorenia. Je profesorkou na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** (LF **UPJŠ**) v Košiciach a prednostkou Neurologickej kliniky LF **UPJŠ** a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Martin Kahanec je ekonóm, ktorý sa zameriava na výskum trhu práce, migrácie a verejnej politiky. Je profesorom na Stredoeurópskej univerzite (CEU) vo Viedni, na Národohospodárskej fakulte na Ekonomickej univerzite v Bratislave a zakladateľom bratislavského Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce, kde pôsobí ako vedecký riaditeľ. Je hlavným vedeckým poradcom Európskej komisie a predsedom sekcie Ekonómia, biznis a manažérske vedy Európskej akadémie vied Academia Europaea.

Karol Marhold je botanik so špecializáciou na systematiku a taxonómiu rastlín, polyploidiu a informatické aplikácie v oblasti štúdia biodiverzity. Osobitne sa venuje čeľadi kapustovitých (Brassicaceae) a rodu žerušnica (Cardamine). Pôsobí ako vedúci vedecký pracovník v Botanickom ústave Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, v.v.i. a ako profesor botaniky na Univerzite Karlovej v Prahe.

Adam Tomašových je paleobiológ a geológ so zameraním sa na makroekológiu a morské ekosystémy. Pôsobí ako vedúci Oddelenia paleobiológie a evolúcie organizmov v Ústave vied o Zemi Slovenskej akadémie vied, v.v.i.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Ivan Kontuľ je odborný asistent na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Vedecky sa podieľal na využití analýzy obsahu rádiouhlíka a meraní nízkych rádioaktivít v rôznych vedných odboroch. Významne prispel k rozvoju urýchľovačovej hmotnostnej spektrometrie a rádiouhlíkovej analýzy na Univerzite Komenského.

Pavol Matlovič pôsobí na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, kde sa venuje astrofyzike malých telies Slnecnej sústavy. Špecializuje sa na spektroskopiu meteorov, pomocou ktorej skúma ich chemické zloženie, pôvod a diverzitu.

Jeho výskum prispieva k poznaniu procesov, ktoré formovali našu planetárnu sústavu, aj k efektívnejšiemu vyhľadávaniu meteoritov a hodnoteniu rizík spojených s dopadmi meteoroidov.

Akansha Mehta je výskumníčka v oblasti chémie materiálov v Centre FunGlass pri Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Špecializuje sa na premenu reálneho priemyselného odpadu, ako je medicínske sklo a bauxitový kal, na pokročilé 3D tlačené fotokatalytické membrány a vodivé sklo-keramické elektródy pre aplikácie v oblasti životného prostredia, energetiky a sklárskych technológií.

Jakub Šrol je samostatný vedecký pracovník v Ústave experimentálnej psychológie Centra spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied, v.v.i., kde skúma sociálno-psychologické príčiny a dôsledky viery v konšpiračné teórie. Je autorom desiatok vedeckých prác publikovaných v prestížnych medzinárodných časopisoch a za svoju činnosť získal viaceré ocenenia Slovenskej akadémie vied.

Daniela Vacek je filozofka so zameraním sa na etiku umelej inteligencie, analytickú estetiku a filozofickú logiku. Pôsobí ako výskumníčka na Oddelení analytickej filozofie vo Filozofickom ústave Slovenskej akadémie vied, v.v.i. a na Katedre logiky a metodológie vied Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Michaela Kostičová je prednostkou Ústavu sociálneho lekárstva a lekárskej etiky na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojej výskumnej a pedagogickej činnosti sa venuje oblasti sociálnych determinantov zdravia so zameraním sa na zdravie dospievajúcich a ľudí z vylúčených komunít.

Pavel Segeč je profesor aplikovanej informatiky, vedúci Katedry informačných sietí a kľúčový vedecko-výskumný pracovník Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline. Jeho odborné a výskumné zameranie sa sústreďuje na oblasť počítačových sietí, cloud computing a kybernetickú bezpečnosť.

Lubomír Švorc pôsobí v Ústave analytickej chémie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Spolu so študentmi v laboratóriu vyvíja moderné prístupy na detekciu a stanovenie biologicky aktívnych látok využitím pokročilých elektroanalytických metód a perspektívnych elektrochemických senzorov.

Juraj Tóth je vysokoškolský pedagóg a vedecko-výskumný pracovník na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Ako uznávaný astronóm sa venuje výskumu malých telies Slnecnej sústavy, výchove študentov astronómie a astrofyziky, ako aj popularizácii astronómie medzi širokou verejnosťou. Ako vedúci projektu AMOS so svojimi spolupracovníkmi a študentmi rozmiestnil vlastný astronomický prístroj na sledovanie oblohy na takmer všetky kontinenty.

Adriana Zeleňáková pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** ako vedúca Katedry fyziky kondenzovaných látok v Ústave fyzikálnych vied. Vo svojom výskume sa venuje magnetizmu nanočastíc s dôrazom na relaxačné procesy, pričom sa sústreďuje na aplikácie magnetických nanočasticových systémov v biomedicíne, ako sú terapeutické a diagnostické platformy, ako aj aplikáciám nanočastíc v energetike.

Viac informácií nájdete na stránke www.esetscienceaward.sk

O Nadácii ESET

Nadácia ESET vznikla v roku 2011 a medzi jej primárne aktivity patrí popularizácia vedy a výskumu; rozvíjanie vzdelania v oblasti informačných technológií a internetovej bezpečnosti, ako aj podpora projektov týkajúcich sa občianskej spoločnosti. Za viac ako 13 rokov svojej úspešnej existencie Nadácia ESET vytvorila dlhodobé partnerstvá s organizáciami, ktorých ciele a výstupy prispievajú k naplneniu jej smerovania. Viac informácií nájdete na www.nadaciaeset.sk

O spoločnosti ESET

Spoločnosť ESET už vyše 30 rokov vyvíja popredný bezpečnostný softvér pre firmy i domácich používateľov na celom svete. Vďaka riešeniam chrániacim koncové a mobilné zariadenia a servery, šifrovaniu a dvojfaktorovej autentifikácii umožňuje firmám a organizáciám využívať plný potenciál ich technológií. ESET drží rekord v počte VB100 ocenení, ktoré udeľuje britský Virus Bulletin, vysokorešpektovaná nezávislá testovacia organizácia. Týždenník Trend ocenil ESET šesťkrát titulom Firma roka.

ESET sídli v Bratislave, regionálne pobočky má v Prahe, ČR; Jene, Mníchove, Nemecko; Bournemouthe, Veľká Británia; San Diegu, USA; Toronte, Kanada; Buenos Aires, Argentína; Sydney, Austrália, Singapore a japonskom Tokiu. Výskumné a vývojové centrá sú okrem Bratislavy, Košíc, Žiliny, Prahy a Brna aj v poľskom Krakove, britskom Tauntone, kanadskom Montreale a rumunskom Jasy. ESET má zastúpenie vo viac ako 200 krajinách a územiach sveta.

ESET

Autor: ESET | Všetky autorove články

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku

11. 9. 2025, 8:52, Zdroj: pcrevue.sk , Vydavateľ: DIGITAL VISIONS spol. s r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 10 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 29 EUR

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku

Tlačové správy

0

ESET Science Award aj tento rok ocení vedkyne a vedcov, ktorí prinášajú nové poznatky a obohacujú verejnú diskusiu o fakty a overené informácie. Medzi finalistkami a finalistami sa po prvý raz predstavujú aj osobnosti zo spoločenských a humanitných vied. Laureátky a laureátov troch kategórií – Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku, Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov a Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania – vyberú odborné komisie, pričom o prvých dvoch kategóriách rozhodne medzinárodná komisia. Slávnostné vyhlásenie laureátov sa uskutoční 9. októbra 2025.

Ocenenie ESET Science Award vstúpilo do svojho siedmeho ročníka s novinkou. Po prvýkrát je ocenenie otvorené aj pre vedcov a vedkyne zo spoločenských a humanitných vied, ktoré pomáhajú hlbšie pochopiť mechanizmy fungovania spoločnosti. Zároveň chce Nadácia ESET zdôrazniť, že excelentný výskum vzniká naprieč všetkými vednými odbormi.

Témou tohtoročného ročníka je myšlienka „Veda ako pilier dôvery“. Zdôrazňuje kľúčovú úlohu vedy pri posilňovaní dôvery vo fakty a pravdivé poznanie. V čase, keď sa fakty v spoločnosti čoraz častejšie spochybňujú, veda prináša overené postupy, ako pristupovať k realite. Transparentnosť, objektivita a dôsledné overovanie faktov patria medzi základné princípy vedeckej práce, ktoré môžu byť inšpiráciou aj pre širšiu spoločnosť.

„Teší nás, že medzi finalistkami a finalistami ocenenia sú zástupcovia oboch smerov vedy – „tvrdých“ aj „mäkkých“ vied. Dynamika súčasného sveta nám ukazuje, aké nevyhnutné je rozvíjať celé spektrum disciplín a vedných oblastí – od prírodných a technických až po spoločenské a humanitné vedy. Práve ich vzájomné prepojenie prináša nové poznanie, inovatívne riešenia a komplexnejšie porozumenie výzvam, ktorým čelíme,“ vysvetľuje Paulína Böhmerová, manažérka vzťahov s vedeckou komunitou spoločnosti ESET.

Laureáti a laureátky ESET Science Award sú oceňovaní na základe komplexného hodnotiaceho procesu. Hodnotí sa nielen ich vedecký prínos a merateľné scientometrické dáta, ale aj účasť na medzinárodných výskumných projektoch či zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí. U vysokoškolských pedagógov sa navyše sleduje využívanie inovatívnych prístupov vo výuke, pedagogické zručnosti a spätná väzba ich študentov.

Slávnostné vyhlásenie laureátov sa uskutoční 9. októbra.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Vladimíra Kurincová Čavojská je psychologička, ktorá sa venuje vedeckému mysleniu, kognitívnym omylom a nepodloženým presvedčeniam. Je vedúcou Ústavu experimentálnej psychológie v Centre spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied, v.v.i.

Zuzana Gdovinová je neurologička so zameraním sa na cerebrovaskulárne ochorenia. Je profesorkou na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** (LF **UPJŠ**) v Košiciach a prednostkou Neurologickej kliniky LF **UPJŠ** a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Martin Kahanec je ekonóm, ktorý sa zameriava na výskum trhu práce, migrácie a verejnej politiky. Je profesorom na Stredoeurópskej univerzite (CEU) vo Viedni, na Národohospodárskej fakulte na Ekonomickej univerzite v Bratislave a zakladateľom bratislavského Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce, kde pôsobí ako vedecký riaditeľ. Je hlavným vedeckým poradcom Európskej komisie a predsedom sekcie Ekonómia, biznis a manažérske vedy Európskej akadémie vied Academia Europaea.

Karol Marhold je botanik so špecializáciou na systematiku a taxonómiu rastlín, polyploidiu a informatické aplikácie v oblasti štúdia biodiverzity. Osobitne sa venuje čeľadi kapustovitých (Brassicaceae) a rodu žerušnica (Cardamine). Pôsobí ako vedúci vedecký pracovník v Botanickom ústave Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, v.v.i. a ako profesor botaniky na Univerzite Karlovej v Prahe.

Adam Tomašových je paleobiológ a geológ so zameraním sa na makroekológiu a morské ekosystémy. Pôsobí ako vedúci Oddelenia paleobiológie a evolúcie organizmov v Ústave vied o Zemi Slovenskej akadémie vied, v.v.i.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Ivan Kontuš je odborný asistent na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Vedecky sa podieľal na využití analýzy obsahu rádiouhlíka a meraní nízkych rádioaktivít v rôznych vedných odboroch. Významne prispel k rozvoju urýchľovačovej hmotnostnej spektrometrie a rádiouhlíkovej analýzy na Univerzite Komenského.

Pavol Matlovič pôsobí na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, kde sa venuje astrofyzike malých telies Slnecnej sústavy. Špecializuje sa na spektroskopiu meteorov, pomocou ktorej skúma ich chemické zloženie, pôvod a diverzitu. Jeho výskum prispieva k poznaniu procesov, ktoré formovali našu planetárnu sústavu, aj k efektívnejšiemu vyhľadávaniu meteoritov a hodnoteniu rizík spojených s dopadmi meteoroidov.

Akansha Mehta je výskumníčka v oblasti chémie materiálov v Centre FunGlass pri Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Špecializuje sa na premenu reálneho priemyselného odpadu, ako je medicínske sklo a bauxitový kal, na pokročilé 3D tlačené fotokatalytické membrány a vodivé sklo-keramické elektródy pre aplikácie v oblasti životného prostredia, energetiky a sklárskych technológií.

Jakub Šrol je samostatný vedecký pracovník v Ústave experimentálnej psychológie Centra spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied, v.v.i., kde skúma sociálno-psychologické príčiny a dôsledky viery v konšpiračné teórie. Je autorom desiatok vedeckých prác publikovaných v prestížnych medzinárodných časopisoch a za svoju činnosť získal viaceré ocenenia Slovenskej akadémie vied.

Daniela Vacek je filozofka so zameraním sa na etiku umelej inteligencie, analytickú estetiku a filozofickú logiku. Pôsobí ako výskumníčka na Oddelení analytickej filozofie vo Filozofickom ústave Slovenskej akadémie vied, v.v.i. a na Katedre logiky a metodológie vied Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Michaela Kostičová je prednostkou Ústavu sociálneho lekárstva a lekárskej etiky na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojej výskumnej a pedagogickej činnosti sa venuje oblasti sociálnych determinantov zdravia so zameraním sa na zdravie dospelých ľudí z vylúčených komún.

Pavel Segeč je profesor aplikovanej informatiky, vedúci Katedry informačných sietí a kľúčový vedecko-výskumný pracovník Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline. Jeho odborné a výskumné zameranie sa sústreďuje na oblasť počítačových sietí, cloud computing a kybernetickú bezpečnosť.

Ľubomír Švorc pôsobí v Ústave analytickej chémie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Spolu so študentmi v laboratóriu vyvíja moderné prístupy na detekciu a stanovenie biologicky aktívnych látok využitím pokročilých elektroanalytických metód a perspektívnych elektrochemických senzorov.

Juraj Tóth je vysokoškolský pedagóg a vedecko-výskumný pracovník na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Ako uznávaný astronóm sa venuje výskumu malých telies Slnecnej sústavy, výchove študentov astronómie a astrofyziky, ako aj popularizácii astronómie medzi širokou verejnosťou. Ako vedúci projektu AMOS so svojimi spolupracovníkmi a študentmi rozmiestnil vlastný astronomický prístroj na sledovanie oblohy na takmer všetky kontinenty.

Adriana Zeleňáková pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** ako vedúca Katedry fyziky kondenzovaných látok v Ústave fyzikálnych vied. Vo svojom výskume sa venuje magnetizmu nanočastíc s dôrazom na relaxačné procesy, pričom sa sústreďuje na aplikácie magnetických nanočasticových systémov v biomedicíne, ako sú terapeutické a diagnostické platformy, ako aj aplikáciám nanočastíc v energetike.

Viac informácií nájdete na stránke www.esetscienceaward.sk

O Nadácii ESET

Nadácia ESET vznikla v roku 2011 a medzi jej primárne aktivity patrí popularizácia vedy a výskumu; rozvíjanie vzdelania v oblasti informačných technológií a internetovej bezpečnosti, ako aj podpora projektov týkajúcich sa občianskej spoločnosti. Za viac ako 13 rokov svojej úspešnej existencie Nadácia ESET vytvorila dlhodobé partnerstvá s organizáciami, ktorých ciele a výstupy prispievajú k naplneniu jej smerovania. Viac informácií nájdete na www.nadaciaeset.sk

O spoločnosti ESET

Spoločnosť ESET už vyše 30 rokov vyvíja popredný bezpečnostný softvér pre firmy i domácich používateľov na celom svete. Vďaka riešeniam chrániacim koncové a mobilné zariadenia a servery, šifrovaniu a dvojfaktorovej autentifikácii umožňuje firmám a organizáciám využívať plný potenciál ich technológií. ESET drží rekord v počte VB100 ocenení, ktoré udeľuje britský Virus Bulletin, vysokorešpektovaná nezávislá testovacia organizácia. Týždenník Trend ocenil ESET šesťkrát titulom Firma roka.

ESET sídli v Bratislave, regionálne pobočky má v Prahe, ČR; Jene, Mníchove, Nemecko; Bournemouthe, Veľká Británia; San Diegu, USA; Toronte, Kanada; Buenos Aires, Argentína; Sydney, Austrália, Singapore a japonskom Tokiu. Výskumné a vývojové centrá sú okrem Bratislavy, Košíc, Žiliny, Prahy a Brna aj v poľskom Krakove, britskom Tauntone, kanadskom Montreale a rumunskom Jasy. ESET má zastúpenie vo viac ako 200 krajinách a územiach sveta.

Predbežný prehľad udalostí na piatok 12. septembra

☐ 11. 9. 2025, 10:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Predbežný prehľad udalostí na piatok 12. septembra

Vedúci vydania:

predpoludním: M. Ďuricová

popoludní: M. Jaroš

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

Svetový čistiaci deň 2025 (12. - 28. septembra)

Zmeňme svoju stopu!

Slovensko

Medzinárodné vedecké podujatie East Meets West (12. - 13. septembra)

Košice, Filozofická fakulta **UPJŠ**, Moyzesova 9

Slovak Car Festival (12. - 14. septembra)

Námestie v Brezne – centrum festivalu so statickou výstavou automobilov a štartovacou rampou

Aréna Brezno – exkluzívne miesto pre vystavenie najvzácnejších automobilových exponátov

Double Red Cars Museum a príslušné plochy – expozícia múzea bude špeciálne prestavaná

Letisko Brezno – Predstavia sa profesionálni kaskadéri, drifteri, uskutočnia sa šprinty automobilov, motoriek, veteránov a tento rok aj offroad špeciálov

Brezno

Zraz veteránov (12. – 14. septembra)

Rimavská Sobota

Salamandrové dni (12. - 13. septembra)

Tradičné mestské slávnosti, spojené s celoslovenskými oslavami Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov

Banská Štiavnica

08.00 Súťaž vodárenských pracovníkov a Deň vodárenskej techniky

Medzizávodná súťaž zručností vodárenských pracovníkov a Deň vodárenskej techniky - Svidník 2025

Stropkov, Námestie SNP

09.00 Novinársky deň Divadla Poprad

Poprad, Divadlo Poprad

09.00 39. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 DŽEM - festival kreativity a kultúry z východu (12. - 13. septembra)

Košice, Tabačka, Kulturfabrik, Kukučínova ulica

10.00 TK organizátorov Medzinárodného maratónu mieru

Téma: Prípravy na maratón

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Olympijské námestie 1

10.00 Kongres matíc a inštitúcií slovanských národov (11. - 12. septembra)

10.00 h - Slovenská konferenčná časť

14.30 h - Odhalenie Busty Janka Bulíka

Martin, Ulica P. Mudroňa č. 1

10.00 Konferencia Katedry aplikovanej zoológie a manažmentu zveri Lesníckej fakulty Technickej univerzity - Aplikovaná ornitológia 2025

Zvolen, Slovenská lesnícka a drevárska knižnica, miestnosť K102, 1. poschodie

10.00 Stretnutie Slovenskej filharmónie s médiami

Téma: Jubilejný 60. ročník Bratislavských hudobných slávností

Bratislava, Slovenská filharmónia, Stípková sieň, vchod z Medenej ulice č. 3

10.00 Otvorenie výstavy Klenotnica múzea

Výstava zlatého fondu výtvarných zbierok Horehronského múzea pri príležitosti 65. výročia jeho založenia potrvá do 2. novembra

Brezno, Meštiansky dom, Námestie gen. N. R. Štefánika č. 13

11.00 Divadelný festival Ivana Stodolu (12. - 13. septembra)

Liptovský Mikuláš, Dom kultúry

13.15 Dni mesta Vrútky

770. výročie prvej písomnej zmienky

Vrútky

14.30 Odovzdanie staveniska zhotoviteľovi - Parkovacie miesta areál ZŠ Bernolákova – na Šoltésovej ulici

Prešov

15.00 Jarmočné čriepky (12. – 13. septembra)

Trnava, Dom hudby Mikuláša Schneidera Trnavského

17.00 Račianske vinobranie (12. - 14. septembra)

Bratislava, amfiteáter

20.00 Komárňanské vínné korzo (12. - 14. septembra)

Komárno, hlavné javisko, pódium Údolie 3 riek

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

pop

Autor: POP

Báli sa, ako budú polievať rastliny okolo obrazov a sôch, ale vynášali sa. Výstavy v košickej botanickej záhrade sa stali hitom

11. 9. 2025, 13:59, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Dávid Gabera, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: rektor UPJŠ

Dosah: 193 911 GRP: 4,31 OTS: 0,04 AVE: 1263 EUR

Báli sa, ako budú polievať rastliny okolo obrazov a sôch, ale vynášali sa. Výstavy v košickej botanickej záhrade sa stali hitom

Inštitúcia popri výstavách buduje aj stálu expozíciu umenia a spolupracuje s viacerými umeleckými organizáciami v meste.

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach je rozlohou aj počtom druhov najväčšou na Slovensku. A je jedinou, ktorá sa systematicky venuje aj umeniu.

Od roku 2018 ju vedie botanik a vysokoškolský profesor Pavol Mártonfi, ktorý svoj blízky vzťah k umeniu preniesol aj do programu záhrady. Od obdobia pandémie každoročne poskytuje priestor na umelecké výstavy, podujatia aj koncerty.

„Umenie považujem za formu výchovy. Dnes, keď na najvyšších vládnych miestach sedia aj konšpirátori, treba ľudí vychovávať a vzdelávať,“ hovorí Pavol Mártonfi.

Na pôde inštitúcie aktuálne v spolupráci s Východoslovenskou galériou v Košiciach prebieha výstava Botanická záhrada, ktorá potrvá do 15. septembra. Prezентuje tvorbu súčasných umelcov a umelkyní či diela zo zbierok galérie.

Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Z aktuálnej výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová

Dúbravský bol bomba

„Nikdy som nerozmýšľal nad tým, že by som v botanickej záhrade raz robil výstavy. Ale keď mi bývalý rektor univerzity ponúkol viesť túto inštitúciu, otvorili sa mi oči a zrazu som medzi rastlinami začal vidieť diela,“ hovorí Pavol Mártonfi.

V botanickej záhrade pracuje na rôznych pozíciách už od začiatku 90. rokov a po celý čas sa profesijne venuje aj prednáškovej činnosti na univerzite. Popritom [lock]zbiera umenie, zaujímajú ho najmä súčasní maliari a maliarky.

Gestou súčasného umenia sa rozhodol ísť aj v rámci programu botanickej záhrady. V roku 2020 vo vitrínach s kaktusmi pripravil výstavu drobných sôch umelca Borisa Sirku, ktorú však po pár dňoch prerušil covid. O rok nato do botanickej záhrady priniesol obrazy včiel, ôs, lienok a ďalšieho hmyzu Andreja Dúbravského, ktoré spolu s autorom umiestnili v skleníku medzi tropickými rastlinami.

Z výstavy objektov Borisa Sirku v botanickej záhrade, 2020. Foto – Botanická záhrada UPJŠ Košice Z výstavy Andreja Dúbravského v košickej botanickej záhrade, 2021. Foto – botanická záhrada

„Andrej mal veľký záujem o rastliny a kaktusy, obzvlášť ho zaujímal sukulent mliečnik tučný. Chodieval k nám do botanickej záhrady, a keďže som už dlhšie sledoval jeho tvorbu, oslovil som ho, či by nemal záujem vystavovať. Naraz to vypálilo,“ hovorí Mártonfi.

Priznáva, že výstava bola prvou skúškou toho, či umenie v botanickej záhrade obstojí. „Spočiatku sme u niektorých záhradníkov pociťovali odpor. Pýtali sa, ako budú polievať a ošetrovať rastliny, keď sú medzi nimi diela. Za tých päť rokov sa ich však podarilo nadchnúť, no vtedy to tak vôbec nevyzeralo. Okrem toho sme netušili, čo na to povedia návštevníci.“

Aj napriek obavám medzi verejnosťou výstava zaznamenala veľký ohlas. V knihe návštev zaregistrovali veľké množstvo nadšených reakcií a prehliadka popredného umelca priniesla záhrade aj zvýšenú mediálnu pozornosť. „Bola to bomba pre našu záhradu,“ vraví

Mártonfi.

Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Riaditeľ botanickej záhrady profesor Pavol Mártonfi a riaditeľka Východoslovenskej galérie v Košiciach Dorota Kenderová. Foto – VSG/Zuzana Jakabová

Ide o prekračovanie bublín

Podľa Pavla Mártonfiho nečakaná odozva na Dúbravského diela znamenala pre inštitúciu aj zvýšený dopyt o usporiadanie výstav.

„Odkedy výstavy organizujeme, som v kontakte s Dorotou Kenderovou, riaditeľkou Východoslovenskej galérie. Najmä od výstavy Andreja Dúbravského dostávame veľa ponúk na výstavy. Často sú to však rôzne gýčové veci, ako napríklad maľby kvetínok vo vázičkách. Tieto veci sa mi nepáčia a ani by som ich tu nechcel mať. Som však botanik a nie odborník na umenie, a preto sa radšej poradím s galériou, kde na to majú vzdelaných ľudí.“

Spolupráca s galériou sa podľa neho osvedčila a funguje pre obe strany, vďaka nej vznikol napríklad aj projekt Pohyblivej záhrady. Ide o aleju stromov, kríkov a trvaliek, ktoré vysadili na nádvorí galérie, odbornú konzultáciu poskytli galérii pri projekte zamestnanci botanickej záhrady.

Inštitúcia časom nadviazala spoluprácu aj s organizáciou Creative Industry Košice, Galériou Tabačka, galériou Mina Art Space alebo Útvaram hlavného architekta mesta Košice v rámci podujatia Deň architektúry.

Z výstavy Michala Nagypála, 2023. Foto – Botanická záhrada **UPJŠ** Košice

V priebehu rokov záhrada zorganizovala viacero koncertov vonku v altánku a pribudli aj ďalšie výstavy – spolu s galériou VUNU zorganizovali v rokoch 2022 a 2024 vo vonkajších priestoroch areálu záhrady výstavy sôch a v roku 2023 botanická záhrada v skleníku Viktória pripravila samostatnú výstavu olejomalieb maliara Michala Nagypála.

Skutočnosť, že sa botanická záhrada prepája s umeleckými a kultúrnymi organizáciami, z nej vytvára ďalší bod na kultúrnej mape mesta. Riaditeľ botanickej záhrady však takéto prepojenie vníma najmä ako formu vzdelávania, ktorú obzvlášť dnes považuje za potrebnú.

„Umenie považujem za formu výchovy. Botanická záhrada by preto mala byť tým prostredím, kde sa môže umenie prezentovať a ľudia tak získajú pridanú hodnotu. Dnes, keď na najvyšších vládnych miestach sedia aj konšpirátori, treba ľudí vychovávať a vzdelávať,“ hovorí Pavol Mártonfi.

S tým podľa neho súvisí aj prekračovanie hraníc. „Žijeme v bublinách a ďalej nevidíme. Naším cieľom je osloviť ľudí, ktorí bežne nechodia do galérií. A keď sem niekto príde, uvidí zaujímavé diela a možno sa tak pôjde pozrieť aj do galérií, kde umenie vystavujú pravidelne. Podľa toho, čo nám ľudia vravia a píšú, vieme, že to funguje,“ vraví.

Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade, ktorej súčasťou bola performance Floating Arboretum, prezentovaná na benátskom bienále v roku 2024. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Dielo z projektu Floating Arboretum zostane súčasťou zbierky botanickej záhrady. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Zuzana Janečková, kurátorka trojice výstav VSG, ktorých súčasťou je aj výstava v botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Z výstavy Džungľa, ktorá je vo Východoslovenskej galérii v Košiciach. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Z výstavy Džungľa, ktorá je vo Východoslovenskej galérii v Košiciach. Foto – VSG/Zuzana Jakabová

Alternatíva k bielej kocke

V rámci myšlienky prekračovania hraníc vznikol aj najnovší projekt kurátorky Zuzany Janečkovej zložený z troch výstav.

Na pôde Východoslovenskej galérie v rámci projektu začiatkom septembra sprístupnili výstavu Tržné sily s tvorbou nedávno zosnulej českej fotografky Veroniky Lukášovej, od konca júna prebieha aj výstava Džungľa s dielami súčasných umelcov a umelkýň a s dielami zo zbierok galérie skombinovanými s rastlinami z botanickej záhrady.

Súčasťou projektu je aj výstava Botanická záhrada, ktorú sprístupnili ešte v polovici júla a prebieha naprieč celou botanickou záhradou – vo foyeri, v expozíčných skleníkoch aj v exteriéri.

Spôsob inštalácie umožňuje divákovi vidieť tvorbu súčasných umelcov a umelkýň aj starších a nežijúcich autorov schovaných za listami rastlín, na stenách skleníka, uprostred trávy, ale aj vo vitrínach medzi kaktusmi či pri 150-ročnom exemplári Cycas thouarsii, ktorý je najstaršou rastlinou v botanickej záhrade. Najsilnejší moment však predstavuje expozíčný skleník, kde je sústredených najviac umeleckých diel a poletujú pri nich motýle, ktoré sem inštitúcia v rámci výstavy tropických motýľov doviezla ešte v máji.

„Špecifikom našich výstav je, že sú veľmi organické a menia sa. V tomto sme voči bežným galériám určitou alternatívou,“ hovorí Mártonfi.

„Napríklad teraz začiatkom septembra vyzerá výstava inak, ako keď sme ju otvárali, pretože rastliny trocha podrástli. V našich skleníkoch

je zároveň dusno a horúco, okrem toho sa svetlo neustále mení podľa toho, či je vonku slnečno alebo zamračené, a podľa časti dňa. Z tohto pohľadu ide o živý prvok, ktorý dielam dodáva inú atmosféru a má vplyv aj na zmyslový zážitok návštevníkov. A to je aj niečo iné, ako je to v bežných galériách, kde sú krásne čisté steny, ktoré ľudí nevyrušujú pri pohľade na diela.“

Toto spojenie má podľa neho vplyv aj na nové vnímanie umenia aj rastlín. „Prináša to nové pohľady na celý priestor botanickej záhrady. Ľudia veľmi oceňujú, že môžu vidieť aj niečo iné ako 'len' rastliny. V tomto sú pre mňa veľkým vzorom zahraničné botanické záhrady v New Yorku, Missouri či Kew Gardens v Londýne, ale aj v Prahe či Brne, kde si uvedomujú, že umenie a príroda patria k sebe a že sa vzájomne môžu obohacovať.“

Z vernisáže výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová Dielo Samuela Velebného v priestoroch botanickej záhrady. Foto – archív S. V. Objekt Slnko od Arpáda Račka pred vstupom do botanickej záhrady. Foto – Botanická záhrada

Stála expozícia diel v záhrade

Botanická záhrada popri organizovaní dočasných výstav postupne buduje aj vlastnú umeleckú zbierku.

Jej najnovším prírastkom je dielo výtvarníka Ota Hudeca Floating Arboretum . Hudec ho vytvoril v rámci prestížneho medzinárodného bienále umenia v Benátkach, prostredníctvom performance ho prezentoval napríklad aj na festivale Pohoda a je súčasťou prebiehajúcej výstavy v botanickej záhrade.

„Oto má blízky vzťah k prírode, dlhodobo sa venuje ekologickým témam a po skončení výstavy sa nám rozhodol dielo darovať. Aj vzhľadom na jeho obsah a názov sme sa ho rozhodli umiestniť do arboreta botanickej záhrady na menšiu lúku v zadnej časti, čo môže motivovať ľudí navštíviť aj tieto menej navštevované zákutia,“ hovorí Pavol Mártonfi.

Do daru botanická záhrada v minulosti dostala inštaláciu výtvarníka Samuela Velebného zloženú z trojice printov vytvorených na základe herbára zo zbierky botanickej záhrady. Dielo pred dvoma rokmi umiestnili do novozrekonštruovaného návštevníckeho centra s kaviarňou, teda pred vstupom do foyeru, kde je umiestnená aj kovová plastika Slnko od sochára Arpáda Račka, ktorá vznikla pri príležitosti výstavby budovy v 60. rokoch.

„Sme radi, že sa nám zbierka postupne buduje. Od vlašajška máme vonku už aj diela od keramikárky Andrey Čepiššákovéj, pričom teraz nám na päť rokov Andrej Dúbravský zapožičal aj svoje maľby. V rámci aktuálnej výstavy máme vonku umiestnenú aj bronzovú plastiku Smäd od sochára Júliusa Machaja. Ľudia, ktorí majú záujem o umenie, nám hovoria, že je to perfektné, takže práve riešime, aby dielo u nás zostalo na dlhodobú výpožičku, lebo tam skvele sedí,“ hovorí Mártonfi.

Z aktuálnej výstavy v košickej botanickej záhrade. Foto – VSG/Zuzana Jakabová

Autor: Dávid Gabera

Sunflowers – projekt pre odolné, efektívne a udržateľné batérie

11. 9. 2025, 15:11, Zdroj: [sav.sk](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 9 247 GRP: 0,21 OTS: 0,00 AVE: 391 EUR

Sunflowers – projekt pre odolné, efektívne a udržateľné batérie

11. 9. 2025 | videné 253-krát

Dva ústavy SAV v Košiciach Ústav materiálového výskumu SAV, v. v. i., a Ústav geotechniky SAV, v. v. i., sa stali partnermi projektu Vývoj a dizajn udržateľných kompozitných materiálov pre hybridný systém skladovania energie založený na Li-ion a redox-prietokových batériách (Sunflowers). Projekt je financovaný z Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci výzvy Transformačné a inovačné konzorciá (TIK). Prijímateľom projektu je **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Začiatkom augusta 2025 sa na pôde Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach uskutočnilo úvodné stretnutie členov riešiteľských kolektívov, ktoré spojilo všetkých projektových partnerov a zainteresované strany a oficiálne odštartovalo spoločnú spoluprácu. Odznelo na ňom množstvo hodnotných diskusií, bolo plné aktívneho zapojenia a spoločného nadšenia pre ciele projektu a očakávaný prínos. Položili sa tak dobré základy pre efektívnu spoluprácu a úspešnú realizáciu.

Pokročilé batérie zohrávajú veľkú úlohu pri prechode smerom k uhlíkovej neutralite, dostupnej, bezpečnej energii, udržateľnej a inteligentnej mobilite a udržateľnému hospodárstvu. Okrem toho batérie musia byť odolné a založené na materiáloch z etických zdrojov, so zníženými negatívnymi dôsledkami na životné prostredie a na konci svojej životnosti sa musia recyklovať alebo znovu použiť, čím sa do ekonomiky vrátia cenné materiály. Konzorcium Sunflowers bolo vytvorené s cieľom vyriešiť tento problém vývojom nových kompozitných materiálov pre batérie Li-S a prietokové a vytvorením hybridného systému na ukladanie energie. Vzdelávanie a osвета v oblasti skladovania energie je navyše dôležitá aj v čase, keď priemysel uplatňuje princípy elektrifikácie, dekarbonizácie či decentralizácie.

Projekt Sunflowers vedie **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, odbornou garantkou projektu je doc. RNDr. Andrea Straková Fedorková, PhD., v spolupráci s partnermi:

Ústav materiálového výskumu SAV, v. v. i., SR Ústav geotechniky SAV, v. v. i., SR Univerzita Aalborg, Dánsko Národný chemický inštitút, Slovinsko Ústav fyzikálnej chémie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i., ČR INO-HUB Energy j.s.a, SR FECUPRAL, spol. s r.o., SR Slovenská batériová aliancia, záujmové združenie, SR

Viac informácií nájdete na stránke projektu.

Kontaktná osoba: Ing. Beáta Ballóková, PhD., bballokova@saske.sk

Spracovala: Erika Múdra, UMV SAV, v. v. i.

Foto: ÚMV SAV, v. v. i.

Súvisiace články

Autor: CSC - VS SAV

Doplnený prehľad udalostí na piatok 12. septembra

☐ 11. 9. 2025, 17:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Doplnený prehľad udalostí na piatok 12. septembra

Vedúci vydania:

predpoludním: M. Ďuricová

popoludní: M. Jaroš

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

Salamandrové dni 2025 (12. - 13. septembra)

Tradičné mestské slávnosti spojené s celoslovenskými oslavami Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov

Banská Štiavnica

text

31. ročník Divadelných dní pod Slovenskou bránou (12. - 14. septembra)

Tlmače-Lipník, Spoločenský dom

text

Svetový čistiaci deň 2025 (12. - 28. septembra)

Zmeňme svoju stopu!

Slovensko

text

Medzinárodné vedecké podujatie East Meets West (12. - 13. septembra)

Košice, Filozofická fakulta **UPJŠ**, Moyzesova 9

text

Slovak Car Festival (12. - 14. septembra)

Námestie v Brezne – centrum festivalu so statickou výstavou automobilov a štartovacou rampou

Aréna Brezno – exkluzívne miesto pre vystavenie najvzácnejších automobilových exponátov

Double Red Cars Museum a príslušné plochy – expozícia múzea bude špeciálne prestavaná

Letisko Brezno – Predstavia sa profesionálni kaskadéri, drifteri, uskutočnia sa šprinty automobilov, motoriek, veteránov a tento rok aj offroad špeciálov

Brezno

Zraz veteránov (12. – 14. septembra)

Rimavská Sobota

08.00 Medzizávodná súťaž zručností vodárenských pracovníkov a Deň vodárenskej techniky - Svidník 2025

Stropkov, Námestie SNP

09.00 39. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

text, video, zvuk, live

09.00 Novinársky deň Divadla Poprad

Poprad, Divadlo Poprad

text, zvuk

09.00 DŽEM - festival kreativity a kultúry z východu (12. - 13. septembra)

Košice, Tabačka, Kulturfabrik, Kukučínova ulica

text

09.40 TK Kresťanskodemokratického hnutia

Téma: Konsolidácia 2026 padne opäť na plecia ľudí. Ako sa uskomní vláda? Stále nevieme

Bratislava, NR SR, tlačová miestnosť, Námestie A. Dubčeka 1

10.00 TK organizátorov Medzinárodného maratónu mieru

Téma: Prípravy na maratón

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Olympijské námestie 1

video

10.00 Stretnutie Slovenskej filharmónie s médiami

Téma: Jubilejný 60. ročník Bratislavských hudobných slávností

Bratislava, Slovenská filharmónia, Stĺpová sieň, vchod z Medenej ulice č. 3

text, video, zvuk, foto

10.00 Kongres matíc a inštitúcií slovanských národov (11. - 12. septembra)

10.00 h - Slovenská konferenčná časť

14.30 h - Odhalenie Busty Janka Bulíka

Martin, Ulica P. Mudroňa č. 1

10.00 Konferencia Katedry aplikovanej zoológie a manažmentu zveri Lesníckej fakulty Technickej univerzity - Aplikovaná ornitológia 2025

Zvolen, Slovenská lesnícka a drevárska knižnica, 1. poschodie, miestnosť K102

10.00 Otvorenie výstavy Klenotnica múzea

Výstava zlatého fondu výtvarných zbierok Horehronského múzea pri príležitosti 65. výročia jeho založenia potrvá do 2. novembra

Brezno, Meštiansky dom, Námestie gen. N. R. Štefánika č. 13

text

10.00 TK predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Ondreja Luntera

Téma: Predstavenie projektu SOS

Banská Bystrica, Úrad BBSK, Námestie SNP 23

text, zvuk

11.00 TK strany Sloboda a Solidarita

Téma: Klamstvá Eštoka a Suska o krádežiach na Slovensku

Bratislava, NR SR, tlačová miestnosť, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

11.00 Divadelný festival Ivana Stodolu (12. - 13. septembra)

Liptovský Mikuláš, Dom kultúry

text

12.00 TK ministra školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR Tomáša Druckera

Téma: Vyhlásenie ministra školstva k riešeniu vzdelávania žiakov z obce Malý Slivník

Malý Slivník, obecný úrad

text, zvuk

13.15 Dni mesta Vrútky

770. výročie prvej písomnej zmienky

Vrútky

14.00 Prezident SR Peter Pellegrini sa zúčastní na oslavách Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov Salamander 2025

- stretnutie s primátorkou mesta Nadeždou Babiakovou

- program v Kostole sv. Kataríny

- vztýčenie zástavy svetového dedičstva UNESCO

- fárание do Glanzenberg dedičnej štólne a odhalenie pamätnej tabule prezidenta SR

Banská Štiavnica, Mestský úrad, Radničné námestie 1

text, zvuk, foto

Program predsedu Národnej rady SR Richarda Rašiho

14.00 h - Stretnutie s primátorom mesta Martin Jánom Dankom

- bez účasti médií

Martin, mestský úrad, Námestie Svetozára Hurbana Vajanského 1

14.25 h - Účasť predsedu na slávnostnom odhalení busty národovca, zakladateľa Matice slovenskej v Juhoslávii a bojovníka za slovenskú slobodu proti fašizmu Janka Bulíka

- príhovor

Martin, Pavla Mudroňa 1

text, zvuk

14.30 Odovzdanie staveniska zhotoviteľovi - Parkovacie miesta areál ZŠ Bernolákova – na Šoltésovej ulici

Prešov

15.00 Jarmočné čriepky (12. – 13. septembra)

Trnava, Dom hudby Mikuláša Schneidera Trnavského

17.00 Račianske vinobranie (12. - 14. septembra)

Bratislava, amfiteáter

text

19.45 Primátor Banskej Bystrice Ján Nosko otvorí 367. Radvanský jarmok

Banská Bystrica

text

20.00 Komárňanské vínne korzo (12. - 14. septembra)

Komárno, hlavné javisko, pódium Údolie 3 riek

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

pop mik

Autor: MIK

Slovenské vysoké školy sa prezentujú na medzinárodnom veľtrhu vo Švédsku

📅 11. 9. 2025, 18:01, Zdroj: minedu.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 9 418 GRP: 0,21 OTS: 0,00 AVE: 394 EUR

Slovenské vysoké školy sa prezentujú na medzinárodnom veľtrhu vo Švédsku

- Tlačové správy - Ministerstvo Facebook Zdieľať

Slovenské vysoké školy sa prezentujú na najväčšej európskej konferencii a výstave zameranej na internacionalizáciu vysokoškolského vzdelávania vo švédskom Göteborgu. Slovensko pri tejto príležitosti oficiálne deklarovalo záujem hostiť konferenciu EAIE 2030.

Medzinárodná spolupráca, výmena študentov, skúseností a inovácií sú hlavnými témami prestížneho podujatia EAIE 2025 (European Association for International Education), ktoré sa koná od 9. do 12. septembra vo švédskom Göteborgu. Ide o najväčšiu európsku konferenciu a výstavu v oblasti internacionalizácie vysokoškolského vzdelávania, ktorá spája odborníkov zo sveta vysokých škôl,

výskumu, študentských mobilit, vládnych inštitúcií aj súkromných partnerov. Tento rok sa koná vo švédskom Göteborgu a Slovensko tu zastupuje delegácia ministerstva školstva spolu s predstaviteľmi 16 verejných vysokých škôl. Organizátori očakávali viac než 7 000 účastníkov zo 100 krajín sveta a viac ako 250 vystavovateľov.

Štátny tajomník pre vysoké školstvo a akademický výskum Róbert Zsembera slávnostne otvoril národný stánok Slovenskej republiky. Slovenské vysoké školy tu predstavujú zahraničným partnerom svoje študijné programy, výsledky ich výskumu a ponuku pre študentov, ktorí chcú spoznať Slovensko ako modernú a dostupnú destináciu kvalitného vzdelávania.

„Ukazujeme, že slovenské vysoké školy sú aktívne a majú ambíciu byť plnohodnotnými partnermi v medzinárodnom priestore. Naša účasť na EAIE je ďalším krokom k tomu, aby sa Slovensko stalo viditeľnou a rešpektovanou súčasťou globálnej akademickej komunity,“ uviedol štátny tajomník.

Účasť na EAIE završuje sériu troch prestížnych podujatí, na ktorých sa Slovensko tento rok prezentovalo. V marci to bolo na APAIE v indickom Dillí, v máji na NAFSA v americkom San Diegu. Slovensko tak systematicky upevňuje svoju pozíciu v globálnom vzdelávacom a akademickom prostredí.

Súčasťou programu bolo aj stretnutie štátneho tajomníka s prezidentkou a predstaviteľmi vedenia EAIE. Slovensko pri tejto príležitosti oficiálne deklarovalo záujem hostiť konferenciu EAIE 2030 v Bratislave. Tento krok znamená začiatok kandidatúry – v najbližších mesiacoch Slovensko pripraví podrobný návrh, ktorý bude posudzovať vedenie EAIE. O usporiadanie konferencie sa zvyčajne uchádza viacero krajín a konečné rozhodnutie je výlučne v rukách organizátorov.

„Verím, že kandidatúra prinesie výrazný impulz pre naše vysoké školy a zároveň posilní prestíž Slovenska ako krajiny otvorenej kvalitnému vzdelávaniu a medzinárodnej spolupráci. Teší ma, že vedenie EAIE náš záujem privítalo a ocenilo ambíciu Slovenska hostiť toto prestížne podujatie. Teraz nás čaká proces prípravy a obhajoby kandidatúry,“ uviedol Róbert Zsembera.

Ministerstvo školstva aktívne podporuje prezentáciu slovenských vysokých škôl v zahraničí – od partnerských spoluprác až po štipendiá pre talentovaných zahraničných študentov. Je to súčasť stratégie, ktorá má podporiť cirkuláciu talentov a posilniť medzinárodné postavenie našich vysokých škôl.

Účasť zástupcov ministerstva školstva a vysokých škôl na konferencii EAIE 2025 je financovaná prostredníctvom výzvy Plánu obnovy a odolnosti SR „Podpora projektov propagácie vysokých škôl v zahraničí“. Jej cieľom je zviditeľniť Slovensko ako dôležitého partnera v oblasti vzdelávania a podporiť internacionalizáciu akademického prostredia.

Na EAIE 2025 sa zúčastňujú vysoké školy:

Univerzita Komenského v Bratislave Slovenská technická univerzita v Bratislave Ekonomická univerzita v Bratislave Vysoká škola múzických umení v Bratislave Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave Akadémia umení v Banskej Bystrici Trnavská univerzita v Trnave Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre Žilinská univerzita v Žiline Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne Katolícka univerzita v Ružomberku Prešovská univerzita v Prešove Technická univerzita v Košiciach **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Aktivity realizované z finančných zdrojov Plánu obnovy a odolnosti SR.

Ministerstvo zároveň dbá na ochranu finančných záujmov EÚ a bojuje proti podvodom, korupcii, konfliktu záujmov a dvojitého financovania a bude vykonávať kontroly so zameraním na tieto najzávažnejšie nezrovnalosti.

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku

11. 9. 2025, 21:04, Zdroj: tyzden.sk, Vydavateľ: W PRESS a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 7 149 GRP: 0,16 OTS: 0,00 AVE: 351 EUR

Finalisti a finalistky ocenenia ESET Science Award dokazujú, že špičková veda vzniká aj na Slovensku

.tlačová správa + .veda +

ESET Science Award aj tento rok ocení vedkyne a vedcov, ktorí prinášajú nové poznatky a obohacujú verejnú diskusiu o fakty a overené informácie. Medzi finalistkami a finalistami sa po prvý raz predstavujú aj osobnosti zo spoločenských a humanitných vied. Laureátky a laureáti troch kategórií – Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku, Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov a Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania – vyberú odborné komisie, pričom o prvých dvoch kategóriách rozhodne medzinárodná komisia. Slávnostné vyhlásenie laureátov sa uskutoční 9. októbra 2025.

Ocenenie ESET Science Award vstúpilo do svojho siedmeho ročníka s novinkou. Po prvýkrát je ocenenie otvorené aj pre vedcov a vedkyne zo spoločenských a humanitných vied, ktoré pomáhajú hlbšie pochopiť mechanizmy fungovania spoločnosti. Zároveň chce

Nadácia ESET zdôrazníť, že excelentný výskum vzniká naprieč všetkými vednými odbormi.

Témou tohtoročného ročníka je myšlienka „Veda ako pilier dôvery“. Zdôrazňuje kľúčovú úlohu vedy pri posilňovaní dôvery vo fakty a pravdivé poznanie. V čase, keď sa fakty v spoločnosti čoraz častejšie spochybňujú, veda prináša overené postupy, ako pristupovať k realite. Transparentnosť, objektivita a dôsledné overovanie faktov patria medzi základné princípy vedeckej práce, ktoré môžu byť inšpiráciou aj pre širšiu spoločnosť.

„Teší nás, že medzi finalistkami a finalistami ocenenia sú zástupcovia oboch smerov vedy – „tvrdých“ aj „mäkkých“ vied. Dynamika súčasného sveta nám ukazuje, aké nevyhnutné je rozvíjať celé spektrum disciplín a vedných oblastí – od prírodných a technických až po spoločenské a humanitné vedy. Práve ich vzájomné prepojenie prináša nové poznanie, inovatívne riešenia a komplexnejšie porozumenie výzvam, ktorým čelíme,“ vysvetľuje Paulína Böhmerová, manažérka vzťahov s vedeckou komunitou spoločnosti ESET.

Laureáti a laureátky ESET Science Award sú oceňovaní na základe komplexného hodnotiaceho procesu. Hodnotí sa nielen ich vedecký prínos a merateľné scientometrické dáta, ale aj účasť na medzinárodných výskumných projektoch či zviditeľňovanie slovenskej vedy a výskumu v zahraničí. U vysokoškolských pedagógov sa navyše sleduje využívanie inovatívnych prístupov vo výuke, pedagogické zručnosti a spätná väzba ich študentov.

Slávnostné vyhlásenie laureátov sa uskutoční 9. októbra.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy na Slovensku (v abecednom poradí)

Vladimíra Kurincová Čavojová je psychologička, ktorá sa venuje vedeckému mysleniu, kognitívnym omylom a nepodloženým presvedčeniam. Je vedúcou Ústavu experimentálnej psychológie v Centre spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied, v.v.i.

Zuzana Gdovinová je neurologička so zameraním sa na cerebrovaskulárne ochorenia. Je profesorkou na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** (LF **UPJŠ**) v Košiciach a prednostkou Neurologickej kliniky LF **UPJŠ** a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Martin Kahanec je ekonóm, ktorý sa zameriava na výskum trhu práce, migrácie a verejnej politiky. Je profesorom na Stredoeurópskej univerzite (CEU) vo Viedni, na Národohospodárskej fakulte na Ekonomickej univerzite v Bratislave a zakladateľom bratislavského Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce, kde pôsobí ako vedecký riaditeľ. Je hlavným vedeckým poradcom Európskej komisie a predsedom sekcie Ekonómia, biznis a manažérske vedy Európskej akadémie vied Academia Europaea.

Karol Marhold je botanik so špecializáciou na systematiku a taxonómiu rastlín, polyploidiu a informatické aplikácie v oblasti štúdia biodiverzity. Osobitne sa venuje čeľadi kapustovitých (Brassicaceae) a rodu žerušnica (Cardamine). Pôsobí ako vedúci vedecký pracovník v Botanickom ústave Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, v.v.i. a ako profesor botaniky na Univerzite Karlovej v Prahe.

Adam Tomašovych je paleobiológ a geológ so zameraním sa na makroekológiu a morské ekosystémy. Pôsobí ako vedúci Oddelenia paleobiológie a evolúcie organizmov v Ústave vied o Zemi Slovenskej akadémie vied, v.v.i.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vedy do 35 rokov (v abecednom poradí)

Ivan Kontuľ je odborný asistent na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Vedecky sa podieľal na využití analýzy obsahu rádionuklidov a meraní nízkych rádioaktivít v rôznych vedných odboroch. Významne prispel k rozvoju urýchľovačovej hmotnostnej spektrometrie a rádionuklidovej analýzy na Univerzite Komenského.

Pavol Matlovič pôsobí na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, kde sa venuje astrofyzike malých telies Slnecnej sústavy. Špecializuje sa na spektroskopiu meteorov, pomocou ktorej skúma ich chemické zloženie, pôvod a diverzitu. Jeho výskum prispieva k poznaniu procesov, ktoré formovali našu planetárnu sústavu, aj k efektívnejšiemu vyhľadávaniu meteoritov a hodnoteniu rizík spojených s dopadmi meteoroidov.

Akansha Mehta je výskumníčka v oblasti chémie materiálov v Centre FunGlass pri Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Špecializuje sa na premenu reálneho priemyselného odpadu, ako je medicínske sklo a bauxitový kal, na pokročilé 3D tlačene fotokatalytické membrány a vodivé sklo-keramické elektródy pre aplikácie v oblasti životného prostredia, energetiky a sklárskych technológií.

Jakub Šrol je samostatný vedecký pracovník v Ústave experimentálnej psychológie Centra spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied, v.v.i., kde skúma sociálno-psychologické príčiny a dôsledky viery v konšpiračné teórie. Je autorom desiatok vedeckých prác publikovaných v prestížnych medzinárodných časopisoch a za svoju činnosť získal viaceré ocenenia Slovenskej akadémie vied.

Daniela Vacek je filozofka so zameraním sa na etiku umelej inteligencie, analytickú estetiku a filozofickú logiku. Pôsobí ako výskumníčka na Oddelení analytickej filozofie vo Filozofickom ústave Slovenskej akadémie vied, v.v.i. a na Katedre logiky a metodológie vied Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Finalisti a finalistky kategórie Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania (v abecednom poradí)

Michaela Kostíčová je prednostkou Ústavu sociálneho lekárstva a lekárskej etiky na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojej výskumnej a pedagogickej činnosti sa venuje oblasti sociálnych determinantov zdravia so zameraním sa na zdravie dospelých ľudí z vylúčených komunít.

Pavel Segeč je profesor aplikovanej informatiky, vedúci Katedry informačných sietí a kľúčový vedecko-výskumný pracovník Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline. Jeho odborné a výskumné zameranie sa sústreďuje na oblasť počítačových sietí, cloud computing a kybernetickú bezpečnosť.

Lubomír Švorc pôsobí v Ústave analytickej chémie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Spolu so študentmi v laboratóriu vyvíja moderné prístupy na detekciu a stanovenie biologicky aktívnych látok využitím pokročilých elektroanalytických metód a perspektívnych elektrochemických senzorov.

Juraj Tóth je vysokoškolský pedagóg a vedecko-výskumný pracovník na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Ako uznávaný astronóm sa venuje výskumu malých telies Slnecnej sústavy, výchove študentov astronómie a astrofyziky, ako aj popularizácii astronómie medzi širokou verejnosťou. Ako vedúci projektu AMOS so svojimi spolupracovníkmi a študentmi rozmiestnil vlastný astronomický prístroj na sledovanie oblohy na takmer všetky kontinenty.

Adriana Zeleňáková pôsobí na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** ako vedúca Katedry fyziky kondenzovaných látok v Ústave fyzikálnych vied. Vo svojom výskume sa venuje magnetizmu nanočastíc s dôrazom na relaxačné procesy, pričom sa sústreďuje na aplikácie magnetických nanočasticových systémov v biomedicíne, ako sú terapeutické a diagnostické platformy, ako aj aplikáciám nanočastíc v energetike.

Viac informácií nájdete na stránke www.esetscienceaward.sk

O Nadácii ESET

Nadácia ESET vznikla v roku 2011 a medzi jej primárne aktivity patrí popularizácia vedy a výskumu; rozvíjanie vzdelania v oblasti informačných technológií a internetovej bezpečnosti, ako aj podpora projektov týkajúcich sa občianskej spoločnosti. Za viac ako 13 rokov svojej úspešnej existencie Nadácia ESET vytvorila dlhodobé partnerstvá s organizáciami, ktorých ciele a výstupy prispievajú k naplneniu jej smerovania. Viac informácií nájdete na www.nadaciaeset.sk

O spoločnosti ESET

Spoločnosť ESET už vyše 30 rokov vyvíja popredný bezpečnostný softvér pre firmy i domácich používateľov na celom svete. Vďaka riešeniam chrániacim koncové a mobilné zariadenia a servery, šifrovaniu a dvojfaktorovej autentifikácii umožňuje firmám a organizáciám využívať plný potenciál ich technológií. ESET drží rekord v počte VB100 ocenení, ktoré udeľuje britský Virus Bulletin, vysokorešpektovaná nezávislá testovacia organizácia. Týždenník Trend ocenil ESET šesťkrát titulom Firma roka.

ESET sídli v Bratislave, regionálne pobočky má v Prahe, ČR; Jene, Mníchove, Nemecko; Bournemouthe, Veľká Británia; San Diego, USA; Toronte, Kanada; Buenos Aires, Argentína; Sydney, Austrália, Singapur a japonskom Tokiu. Výskumné a vývojové centrá sú okrem Bratislavy, Košíc, Žiliny, Prahy a Brna aj v poľskom Krakove, britskom Tauntone, kanadskom Montreale a rumunskom Jasy. ESET má zastúpenie vo viac ako 200 krajinách a územiach sveta.

Autor: tlačová správa || Tlačová správa

Signál z Hanisky sa dostal aj do Poľska. Volvo opravilo budovu prvého vysielania

12. 9. 2025, Zdroj: **Denník SME**, Strana: 9, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Katarína Gécziová**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 225 000 GRP: 5,00 OTS: 0,05 AVE: 5900 EUR

Signál z Hanisky sa dostal aj do Poľska. Volvo opravilo budovu prvého vysielania

NÁRODNÁ KULTÚRNA PAMIATKAJE SÚČASŤOU PRIEMYSELNÉHO PARKU

Od prelomových chvíľ v decembri uplynie sto rokov.

KOŠICE. Hovorí žena alebo muž? Bolo náročné to rozoznať, keďže vysielanie bolo technicky na veľmi nízkej úrovni. Dookola hrala jedna gramoplatňa, pretože bola jediná najlepšia, akú v tom čase mali, a preto ju obracali z jednej strany na druhú.

Aj preto si mohli poslucháči vypočuť na striedačku v jednej slučke operetu Johanna Straussa Netopier a árie z opery Veselé panie windsorské.

Takto vyzeralo prvé pokusné rozhlasové vysielanie koncom roka 1925. Pokúsili sa oň poštoví a technickí úradníci. Na tento účel prispôbili vysielac určený na riadenie leteckej prevádzky na trase Praha - Košice - Moskva.

Dobová tlač informovala, že sa ozvala slabo počuteľná reprodukováaná hudba, ktorá s malými prestávkami znela éterom do 10.00 h. Vtedy sa ozvalo: „Haló - rádio - Košice - Haniska.“

Stalo sa tak krátko pred Vianocami, v dňoch 20. až 22. decembra 1925, z rádiotelegrafickej a rádiotelefonickej ústredne v Haniske pri Košiciach.

Prepojenie starého s novým

Národná kultúrna pamiatka stojí dodnes. Od cesty z Košíc na maďarskú hranicu je neprehliadnuteľná.

Situovaná je uprostred poľa a jej historický vzhľad ostro kontrastuje s modernými výrobnými halami v pozadí. Sú súčasťou priemyselného parku Valaliky, v ktorom vzniká automobilka Volvo.

Keď Volvo v roku 2023 pri Valalikoch kúpilo územie vo veľkosti 375 futbalových ihrísk na výstavbu nového závodu, získalo aj túto nehnuteľnosť, postavenú v roku 1922.

Ide o novoklasicistickú dvojpodlažnú budovu českého architekta Bohumíra Kozáka. Ten projektoval aj hlavnú poštu na Poštovej ulici v Košiciach.

Keď Volvo začalo s výstavbou fabriky, objavili sa otázky o tom, ako plánuje s nehnuteľnosťou naložiť. Napokon sa ju výrobca áut rozhodol zachrániť.

Výrobca uvádza, že nehnuteľnosť zrekonštruoval s maximálnym dôrazom na zachovanie jej pôvodného vzhľadu.

„Údržbou, ktorú sme vykonali, sa nestaráme len o funkčnosť budovy, ale preberáme zodpovednosť za miesto, kde sa tvorila technická história Slovenska. Sme hrdí, že môžeme spojiť priekopníckeho ducha minulosti s najmodernejšími technológiami budúcnosti,“ povedal Marc Gombeer, riaditeľ Volvo Car Košice.

Z budovy sa možno opäť bude vysielat'

Na priečelí budovy je dodnes pamätná tabuľa s informáciou o prvom vysielaní. Inštalovali ju obec Haniska a vtedajšia RTVS v roku 2015 pri 90. výročí od vysielania. Miestni obyvatelia označujú tento objekt dodnes ako „Rádiov“.

Automobilka nedávno umožnila novinárom prezrieť si historickú budovu. Interiér upravila len mierne, vymaľované sú steny, ošetrené historické interiérové dvere. Objekt má zvonku nový náter. Priestory premenili na kancelárie a rokovacie miestnosti. Na predstavení obnovennej budovy vystúpil aj riaditeľ Štúdia STVR Košice Jozef Puchala, ktorý poukázal na jej nevšedné prepojenia. Na pripomienku 100. výročia historickej udalosti je podľa neho v pláne 25. decembra tohto roka opätovné rozhlasové vysielanie z tohto miesta. „Chceli by sme opäť vstúpiť do vysielania priamo z tejto budovy,“ povedal.

Architektka Adriana Priatková z Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach v minulosti pre Korzár povedala, že budovu rádiostanice považuje za veľmi zaujímavú.

„Je výnimočná dizajnom v kontexte doby a miesta, kde bola postavená, a rozhodne by sa mala v čo najväčšom množstve detailov aj celku zachovať. Podľa možností ju treba repasovať, konzervovať, dopĺňať iba v pôvodných materiáloch a rozhodne nezatepľovať.“

Poľský šľachtic verný poslucháč

Pokusné rozhlasové vysielanie sa začalo o 9.30 h na frekvencii, na ktorej vysielala Budapešť.

„Zo zachovaných svedectiev priamych účastníkov prvého pokusného vysielania vieme, že išlo o nemecký vysielac Telefunken s výkonom 10 kilowattov. Mal veľmi jednoduché zariadenie, a preto naši technici nemali problém s jeho úpravou. Československo ho získalo od Nemecka z reparácií po prvej svetovej vojne. V Haniske pri Košiciach dokonca vysielac v rámci náhrad za vojnové škody stavali montéri z Berlína,“ uviedol v minulosti Marián Gladiš z Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, ktorý sa venuje dejinám žurnalistiky.

Podľa slov priamych aktérov bolo možné rozhlasové vysielanie zachytiť aj na improvizovanú, podomácky vyrobenú anténu, a preto aj košickí nadšenci vyzývali poslucháčov, aby im dali vedieť, kde všade ich vysielanie počuť.

Spätnú väzbu dostali dokonca až z Poľska - od istého šľachtica, ktorý im telegramom oznámil, že ich počuje veľmi dobre.

V nasledujúcom roku 1926 svoje experimenty ešte dvakrát zopakovali. Ich vytrvalé naliehanie napokon priviedlo vedenie Radiojournalu k tomu, že prekonal obavy, či sú Košičania pripravení, a súhlasilo s otvorením rozhlasovej činnosti.

Pravidelné rozhlasové vysielanie z Košíc sa napokon začalo z domčeka na rohu Poštovej a Hradbovej ulice, a to vo Veľkonočnú nedeľu 17. apríla 1927.

Napriek naliehaniu poslucháčov prvotný trojhodinový program nebolo možné rozširovať, rádiotelegrafický vysielateľ v Haniske totiž musel slúžiť predovšetkým potrebám pošty.

Slúžila aj pre hnojárske pokusy

Novoklasicistická budova v minulosti slúžila ako skúšobná stanica Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho a pre jeho historickú hodnotu ostala zachovaná.

Podľa agrotechur mala výnimočné postavenie, keďže bola na Slovensku jediným miestom, kde sa vykonávala komplexná diagnostika vírusov a karanténnych baktérií zemiakov v rámci uznávania sadbových zemiakov.

Na skúšobnej stanici sa vykonávalo aj skúšanie biologickej účinnosti prípravkov na ochranu rastlín na obilninách, kukurici, slnečnici a repke olejnej.

Od roku 1977 tam bol umiestnený aj stacionárny hnojársky pokus, kde sa sledovali dlhodobé účinky jednotlivých agrotechnických opatrení na pôdne prostredie.

Bývalú skúšobnú stanicu nahradí nová v neďalekej obci Belža.

Pôvodný vzhľad pred rekonštrukciou.

FOTO: TASR/FRANTIŠEK IVÁN

Budova, odkiaľ sa ozvalo prvé rozhlasové vysielanie.

FOTO: MÁRIO MEDZIHRADSKÝ (2x) Spojenie moderného s pôvodným historickým. Aj to možno vidieť v historickej budove pri Haniske.

Autor: KATARÍNA GÉCZIOVÁ